

သည်းခံအံ့။ သည်းခံအပ်သည် အကယ်၍မဖြစ်လတ္တံ့ သည်းမခံအံ့။” (မင်းသည်) ဤသို့နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍—။ (၅၅၀။ ဒု-၁၇၄။ ညောင်ကန်။)

- “ဟာဲသွိုင်အဓမ္မ၊ ဖေ်မပျဲပျာ်ညးမဗျူဇှော်ဂ် ဖေ်ဟံ့ကြက်ဗျူရဟာ။ ညံင်ညးမဗျူတံဂ် ဖေ်ဟံ့ဒးဗျူကိုရသံ့။ ဟိုတ်နူဖေ်မဲ့ မပစရီရန်သကိုတ် ညးဗျူဇှော်တံတဲ ညးဂမ္တိုင်ဒေတ်ဗက်အာဖေ်မဲ့တဲ ချိုတ်တဲ မဒးဖေ်စိန်ဂှက်ပင်ကူတ်ဒိုင် ပွဲနရက်တေ်တဲရသံ့။ —။” (ဣန်ဂးကိုသိုင်ရ။) (၅၅၀။ ၉-၂၀၂။ ၁-၅၇၀။ အစောံ။) ပွဲမူဗွာ/ “ယုတ်မာသော တရားမစောင့်သောမင်း၊ သင်သည် မအိုလတ္တံ့လော။ သင်၏ကိုယ်ကို အိုခြင်းသည် မညှဉ်းဆဲလတ္တံ့လော။ သင်သည် ကစားလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သူအိုတို့အား နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲသော အမှုကိုပြု၏။ တယောက်ထည်းသော သင့်ကိုမှီကုန်၍ ထိုအမှုကို ပြုကုန်ကြသဖြင့် သေတိုင်းသေတိုင်းကုန်သော သူတို့သည် အပါယ်တို့ကို ပြည့်စေကုန်၏။ —။” (၅၅၀။ ဒု-၁၉၉။ ညောင်ကန်။)
- (မူသိလ မဒ်ကွဲဂ် ဂဟတ်ပြိုင်ကိုဂုတ္တိလ မဒ်အွာရ။ ကွဲကိုအွာညးစါ သွက်ဂွံပြိုင်ကွတ်တိုင် ထွရ။) “ယံ့ညးမသုတ်ကိုပို၊ အဲဣန်မဒ်စွဲစွဲာ်တဲအဲဂ် အဲသဒ်ရ။ အွာ၊ ပွဲတံ့ဇမ္ဗုဒိပ် မသေ့ပူဇံသကာညးဂ် အဲသဒ်ရ။ ကွဲမူးဂ် ညံ့ဟံ့ကြက်ဗျူဇှော်ရ။ မူးမဒ်အွာညးရောင် ကြက်ဗျူသောံဇှော်ရ” ဣန်ဂး။ (၅၅၀။ ၉-၂၄၃။ ၁-၆၈၇။ အစောံ။) ပွဲမူဗွာ/ “ကောင်းသောဆရာ၊ ငါသည် သင်၏ကိုးကွယ်ရာဖြစ်၍ သင့်ကိုကယ်အံ့။ ဆရာ၊ ငါသည် သင့်ကိုပူဇော်အံ့။ ဆရာ၊ သင့်ကို တပည့်မူသိလသည် မအောင်လတ္တံ့။ ဆရာ၊ သင်သည် တပည့်မူသိလကို အောင်လတ္တံ့။” (သိကြားမင်းဆို၏။) (၅၅၀။ ဒု-၃၄၁။ ညောင်ကန်။)
- “ယံ့ပြဘာတ်၊ ချံင်ညးမထိုဗးလပ် နမြမောဝ်ဂ် မစိကြက်သင်ဟာ” ဗောဓိသတ်(ဣသိ) သွာန်ပြဘာတ်ရ။ (၅၅၀။ ၉-၂၄၄။ ၁-၆၉၄။ အစောံ။) ပွဲမူဗွာ/ ထိုပရိပိုဇ်ကို ဘုရားလောင်းသည် “အဆင်းအနံ့တို့နှင့် ပြည့်စုံသောပန်းတို့ကို ထုံအပ်သော ဂင်္ဂါရေကို သောက်လတ္တံ့လော” ဟုမေး၏။ (၅၅၀။ ဒု-၃၄၉။ ညောင်ကန်။)
- ပွဲကာလဂ် သွတ်ဗြဒိဗ္ဗမင်္ဂလိကာဂ် ဆီဥတုဆဒးဗွတ် ဟံ့ခန်လောန် ဟံ့ဆာလောန်မဒ်ရ။ ပွဲကာလဂ် နကိုဗျောံတဲဗောဓိသတ် ဇွတ်ပွဲပွဲဟ်ဒိဗ္ဗမင်္ဂလိကာဂ်ရ။ နတမတ်ဗျောံတဲဂ် သွတ်ဗြဂ် တန်အာဂွံဂပ်ရ။ တဲသင်္ဂဗောဓိသတ်ဟို “ယံ့ဗျောံ၊ ဗျောံတန်အာဂွံဂပ်တဲရ။ ကောန်တြာ်မဲ့ ကြက်ဗျူဇှော်ရ။ —။” (၅၅၀။ ၉-၄၉၇။ ၇-၃၅၉။ အစောံ။) ပွဲမူဗွာ/ ထိုအခါ၌ ဒိဗ္ဗမင်္ဂလိကာသည် ဥတုလာ၏။ ထိုဥတုလာသောအခါ၌ ဒိဗ္ဗမင်္ဂလိကာ၏ချက်ကို လက်မဖြင့် သုံးသပ်၏။ ဝမ်း၌ ကိုယ်ဝန်သည် တည်၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် ဒိဗ္ဗမင်္ဂလိကာကိုခေါ်၍ “နမ၊ သင်အား ကိုယ်ဝန်တည်ပြီ။ သင်သည် သားယောကျာ်းကို ဖွားမြင်လတ္တံ့။ —။” (၅၅၀။ ၈တု-၃၈၃။ ညောင်ကန်။)

- ဗောဓိသတ်လျှောက်သို့မတု ရံဝံသုးရ၊ “ယံသို့မ၊ ကိန်ချင်ဒန်သို့င်ဂ် ဝှပ်အဲဟံမွဲရအံ။ အဲ ကြက်ပဂမီရအံ။ ဒန်ဂမီဂ် မအံက်အဲအနညာတ်ကိုအဲညိအံ။” (၅၅၀။ ၉-၅၁၀။ ၈-၁၂၄/ ၁၂၅။ အစွောံ။) ပွဲမူဗွာ/ ဘုရားလောင်းသည် ခမည်းတော်မင်းကြီးကို ရှိခိုး၍ “မြတ်သော မင်းကြီး၊ အကျွန်ုပ်အား မင်းအဖြစ်ဖြင့် အလိုမရှိ။ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းပြုပါအံ့။ အ ကျွန်ုပ်အား ရဟန်းအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူပါကုန်လော့” ဟု တင်လျှောက်၏။ (၅၅၀။ ၈တု-၅၈၃။ ညောင်ကန်။)

စွဲဗွဲဂတကတ္တဉာ။

- “ဒန်သို့င်ပွတ်အာကိုအဲဝံဂ် ကျပ်တြဲတြဲလျးတြဲ ဟံတီရသွဟ်” ရံဝံဂွကျပ်မလ္လိကာ ချပ်ဗိုဗ္ဗဟ် ကျပ်တြဲရ။ ဒန်ဂ် ကျပ်တြဲဂြင်တီတု “သို့င်ကိုဂွကျပ်ဂ် ညံင်ညးဓါဝံသွဟ်သွန်ဂ် ကြက်အဲဒးပ ရောင်” ရံဝံ(ကျပ်တြဲ)ချပ်တု ပွဲပယံာ်ဂယးဂ် သို့င်လတက်သွာတု ယိုက်ကေတ်ဗဗေင်တု ပ ဂကောံကိုခမီမသုန်ကွဲတု လုပ်အာချင်သာရဂ်တု ပွဲပါင်တရင်သို့သို့င်ဂ် ကျပ်တြဲပြာပ်အာစိုပ်ရ။ (၅၅၀။ ၉-၃၀၆။ ၃-၁၄၄။ အစွောံ။) ပွဲမူဗွာ/ မလ္လိကာမိဖုယားသည်လည်း “ငါ၌ မင်း ဧါအမျက်ထွက်သည်၏အဖြစ်ကို ဘုရားမသိပါလေ” ဟုကြံ၏။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် လည်း သိတော်မူ၍ “ဤသူတို့၏ သင့်တင့်ညီညွတ်သောအဖြစ်ကို ပြုအံ့” ဟု နံနက်အခါ၌ သင်းပိုင်တော်ကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်၍ ရဟန်းငါးရာခြံရံလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဝင်တော်မူ၍ မင်းအိမ်တံခါးသို့ ကြွတော်မူ၏။ (၅၅၀။ ၃-၆၀၇/၆၀၈။ ညောင်ကန်။)
- “ဒန်ဇာတိတိရတ္တန်ဝံဂ် မူသွကိုခေံရော။ အဲမင်သီဥပဟ်တု နူဇာတိဒန်တိရတ္တန်ဝံ အဲသွောံဗွး တု ဒန်မိုဟ်ဂ် သွောံဒ်တု ခပ်သစ္စပန်ဂ် ကြက်အဲသွောံဂြင်တီတု ဒန်လအိတ်ဒဒိုက်ဂ် အဲသွ ညိ” ရံဝံ(သို့င်နာ်)ချပ်။ (၅၅၀။ ၉-၅၀၆။ ၈-၆၅။ အစွောံ။) ပွဲမူဗွာ/ “ငါ့အား ဤတိ ရတ္တန်အမျိုးဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း” ဟု နှလုံးသွင်းသဖြင့် ဥပသ်သုံးခြင်းကိုသုံး၍ “ဤတိရတ္တန်အမျိုးမှလွတ်၍ လူ့ပြည်သို့ရောက်လျှင် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိသဖြင့် ဝင်ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ငါပြုအံ့” ဟုကြံပြီးလျှင် ---။ (၅၅၀။ ၈တု-၅၁၇။ ညောင်ကန်။)
- လွဲဂ် ထပ်လို့ကသာပ်ဂ် ခေံဝံတု ခေံဗလးကွဲ(သို့င်နာ်)ရ ဗွဲကိုပ်ကွာချပ်တု ပွဲကွာန်မုဟ်ရး ဂ် ထပ်လို့ခေံဝံတု “ပွဲဇရေင်သို့င်အမာတ်တံတေံဂ် ခြပ်မဂြိုင် ကြက်ကလိဝံရ” ခေံချပ်ပွန်တု ---။ ကေုာ်သိုက်သွံတို့ဝါရမဂြိုင်ဂ် ပွဲဋ္ဌာန်နိဂိုတံဂ် ပလေံဝေင်ဗောဓိသတ်(သို့င်နာ်)တု ပွဲ ချင်ဗာရာဏသီ ပွဲဇရေင်သို့င်ဂ် ပလေံဝေင်ပွန်တု “ကြက်အဲဗလးကွဲရ” လွဲဂ်ချပ်တု ခေံ ပြာပ်အာရ။ (၅၅၀။ ၉-၅၀၆။ ၈-၇၀။ အစွောံ။) (ပွဲမူဗွာ/ အလမ္မာယံပုဏ္ဏားသည် ဘု ရားလောင်း(နဂါးမင်း)ကို ဖမ်းယူစကမူ “အသပြာတထောင်ကို ရသည်ရှိလတ်သော် ငါ လွှတ်အံ့” ဟုကြံ၏။ ထိုသို့ကြံသော်လည်း ထိုတထောင်သောဥစ္စာကိုရလျှင် ပစ္စန္ဒရစ်ရွာ၌ပင် “ငါသည် ဤမျှလောက်ဥစ္စာကို ရတုံသေး၏။ မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့အထံ၌လည်း များ

စွာသောဥစ္စာကို ငါရလတ္တံ့” ဟုကြံ၍။ --- များစွာသောအခြံအရံဖြင့် ဘုရားလောင်းကို ရွာနိဂုံးအစရှိသည်တို့၌ ကစေလျက် “ဗာရာဏသီပြည် ဥဂ္ဂသေနမင်း၏အထံ၌ ကစေပြီး လျှင် ငါလွှတ်အံ့” ဟုကြံ၍သွား၏။ (၅၅၀။ စတု-၅၂၀/၅၂၁။ ညောင်ကန်။)

- ကာလဂုံ သင်္ဂဟိတမ္ပေ မဟိုကိုပြောဟိတရ၊ “ယံပြောဟိတံ၊ တွအေဟံဂုံဒဂိုန်သီဥပုဟ်မ္ပေ လှေသံ့။” “ယံအမာတံ၊ ပယာံဂယးဂ် အေပပြဘိုက်အဟာတဲ စိုပ်သို့တဲ အေပေါင်တဲ ကြကီအေမင်သီဥပုဟ်ရ။ သင်တဲဂ် အေဟံစစတဲ ဟံဂ် အေမင်သီရောင်။ ရံဂုံကဝက်တဲဂ် အေမ သို့တဲ ကြကီအေမင်သီရ” ရံဂုံပြောဟိတံဂးတဲ -။ (၅၅၀။ ၉-၅၁၁။ ၈-၁၃၃။ အစွေခံ။) ပဲ့မူဗျာ/ ထိုအခါ ပုရောဟိတကို တယောက်သောအမတ်သည် “ဆရာတို့သည် ဥပုသ် ဆောက်တည်သည် မဟုတ်လော” ဟုမေး၏။ ထိုပုရောဟိတသည် “ငါကား နံနက်အခါ၌ သာ စား၏။ အိမ်သို့ရောက်လတ်သော် ခံတွင်းကိုဆေးပြီးလျှင် ဥပုသ်ဆောက်တည်၍ ည အခါမစားမူ၍ ညဉ့်၌ သီလကိုစောင့်အံ့။ ဤသို့စောင့်သည်ရှိသော် ငါ့အား ထက်ဝက်သောဥပုသ်ကို ဆောက်တည်သည်ဖြစ်လတ္တံ့” ဟုဆို၏။ (၅၅၀။ စတု-၅၉၆။ ညောင်ကန်။)

ဝေါဟာရ ‘ကြက်’ ဣအ် ဗွဲအဓိပ္ပါယ်တုဟ်သ္မာင်မ္ပဲ ညံ့ဟံ့မ္ပဲတမဒေက်ဒိုင် ပဲ့အဘိဓါန်အ္စာဟာလီဒေဂ် အဲဂုံညာတ်လပ်နံ့တဲ အဲကြက်ပွိတ်ထွေးအာဗွဲသွပ်ဝံ့ရ။ ဗွဲအဓိပ္ပါယ်မန် “စေနဆက်”၊ ဗွဲအဓိပ္ပါယ်ဗျာ “စတင်ဖြစ်ပေါ်သည်”/“ဆင်းသက်သည်” တအ်ဂ်ကို ဗွဲအဓိပ္ပါယ်အေင်္ဂလိက် “to begin to happen or exist”/ “to descend from” တအ်ဂ်ကို ဂပ်ဂပ်ပွောအ်စတ်ရ။ ဝေါဟာရ ‘ကြက်’ ဒွဲဝံ့ဂ် နှိတ်ကြိယာအဓိကမ္ပဲဟေင် ဟံ့သေင်ကိုကြိယာအရီဗင်ရ။ ဝါကျပယိုက်ဝါဝါကျဗွဲသွပ်ဝံ့ လူတ်စီ စတ်ရိုင်ညိ။

- “ယံတီလမ္ပုပိုန်၊ ထအ်တဲ ‘ဇိဝတု၊ ကိုဂျိုင်လမ္ပိုင်’ မွးဂ် ဂလာန်ဂ် မူနမဂုံဟိုကြကီကြိုင် ရောအ်” ခမိတံသွာန်ကျာ်၊ ကျာ်တံ့ကိုက္ခိဒ်ဒ်အတိက်တေရ။ (၅၅၀။ ၉-၁၅၅။ ၁-၄၃၇။ အစွေခံ။) ပဲ့မူဗျာ/ “အရှင်ဘုရား၊ (နှာချေ၍) ‘အသက်ရှည်စေ’ ဟူ၍ဆိုသော် စကားတုံ့၍ ‘အသက်ရှည်စေ’ ဟုဆိုသောစကားမည်သည်ကား အဘယ်အခါ၌ ဖြစ်သနည်း” ဟု (ရဟန်းတို့သည်) မြတ်စွာဘုရားကို မေးကုန်၏။ (၅၅၀။ ၃-၂၂။ ညောင်ကန်။) (“ဘယ်အခါမှစ၍ ဖြစ်သနည်း” ဟုဆိုလိုသည်။) ပဲ့မူအေင်္ဂလိက်/ All this was told to the Blessed One. He said, “Brethren, common folk are superstitious. When you sneeze, and they say, ‘Long life to you, sir!’ I permit you to answer, ‘The same to you.’” Then the Brethren asked him – “Sir, when did people **begin** to answer ‘Long life’ by ‘The same to you?’” (The Jataka: Vol. I & II: Book II: p-11)
- ပရိုင်ဂ် မိဗောဓိသတ်မိင်တဲ “မကိုမ္ပိုင်သိုင်မွးဝံ့ နိုကိုထပ်ဒတောင် တွောင်ပိုမကြကီကြိုင် ရောင်။ လျာ်ဝံ့ တွောင်ဒတောင်ပိုဂ် ကြက်ဒကုတ်အာတဲရ။ ဒြပ်ပပူင် မ္ပုဗ္ဗတံ့လှ်ထင်မ္ပဲ လက်ဂ်လေင် မဒးဟုတ်အာတဲရ” ဂးတဲ မိဗောဓိသတ်စံင်တူတ်ရ။ ဂတေင်ယာံတဲရ။ (၅၅၀။

